RIIGITEENUSTE RAKENDUS

Arhitektuur ja tehniline spetsifikatsioon

SISUKORD

<u>Arhitektuurjatehnilinespetsifikatsioon</u>
SISUKORD
<u>Sissejuhatus</u>
<u>Arhitektuur</u>
<u>Tehnilised nõuded majutuske skkonnale</u>
<u>Riigiteenuste rakendusepaigaldamine</u>
TeenusteImport/Sünkroniseerimine riigiteenusterakenduseAPI-st
<u>Igapäevasesünkroniseerimise omadused</u>
Importalgabigapäevkell00:00jakoosneb5'stsammust
<u>Eelmisepäevaseisutaastamine(rollback)</u>
VPrakendusekonfiguratsioonid
<u>Menüüpunktidelisamine</u>
<u>Menüükuvamiseksvajalikunodelisamine</u>
Alamlinkidelisamine "Haldusalateenused" menüüpunktile
Menüüplokilisamine, miskuvabeelnevaltlisatud menüüpunktid lisaplokinateenuste
<u>statistikajaotsingulehtedel</u>
Konfigureerida plokkimiskuvablehetiitlivälja
<u>Õigustekonfiguratsioon</u>
<u>API</u>
<u>Kirjeldus</u>
Teenusteinfopärimise URL'id
<u>ÜheteenuseJSONnäidis</u>
<u>Otsing</u>
<u>Filtrid</u>
Otsingutulemused
<u>Mallid</u>
Statistikajaotsinguvaated Allasutuse
teenustestatistika Kanalitepõhjal
statistika Ministeeriumi teenuste
statistika Teenusteotsing
Termidestatistika
Valitsuseteenustestatistika
<u>Sisutüübid</u>
<u>Fieldcollections</u>
<u>Mõõtmiseaastajakanalid</u>
Teenusekanal

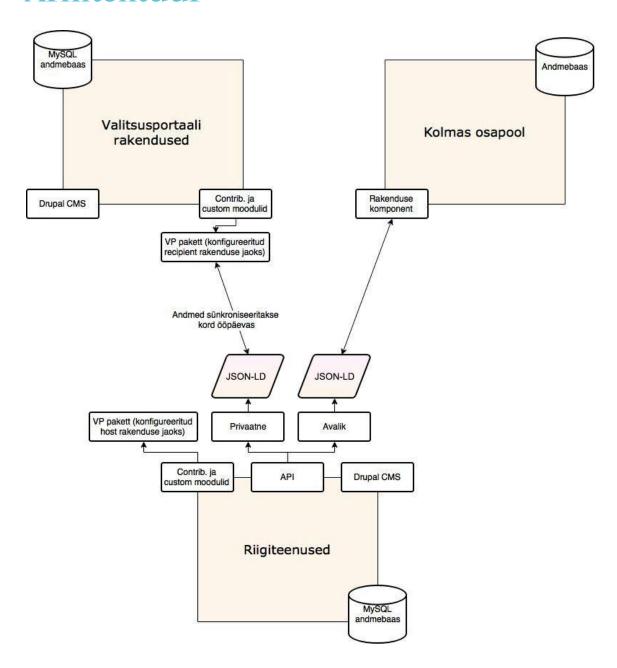
Klassifikatsioon ehktaksonoomiad
Custommoodulid
Riigiteenuste rakendusekonfiguratsioonid
Abiskriptid

<u>Riigiteenused rakendusegaseotudtegevused</u>

Sissejuhatus

Käesolev dokument annab ülevaate riigiteenuste rakenduse (www.riigiteenused.ee) arhitektuurist ja tehnilisest spetsifikatsioonist.

Arhitektuur

Riigiteenused rakendus on ehitatud kasutades Drupal CMS ja Drupal'i kogukonna poolt loodud moodulitega. Spetsiifilise funktsionaalsuse loomiseks on loodud ka *custom* moodulid.

Rakenduses on kolm tähtsamat komponenti:

• VP pakett - custom moodulid, features moodulid, vaadete mallid.

- API JSON-LD api, mis jaguneb kaheks, privaatne ja avalik.
- Drupal CMS

VP pakett võimaldab Valitsusportaali (VP) rakenduses kasutada Riigiteenuste rakenduse funktsionaalsust ja kuvada riigiteenuste rakenduses loodud sisu - ministeeriumite ja allasutuste teenuseid. Valitsusportaali rakendustes paigaldatud VP paketi komponent (importer) suhtleb riigiteenuste rakenduse privaatse API-ga ja kord ööpäevas sünkroniseerib vajalikud klassifikatsioonid ja teenused VP rakendusse.

Tehnilised nõuded majutuskeskkonnale

- **Server** Apache 2.x, mod rewrite
- Andmebaas MySQL 5.0.15 või kõrgem koos PDO-ga
- PHP php versioon 5.3 või kõrgem, mälu 512 MB. Vaata lisaks:
 - o https://www.drupal.org/requirements/php#recommended
- **PHP extensions** Database extensions, XML extension, Image library, JSON, FileInfo extension, APC. Vaata lisaks: https://www.drupal.org/requirements/php#extensions
- Memcache mälu limiit 4096 mb. Lisa informatsioon:
 - https://www.thefanclub.co.za/how-to/how-install-memcached-on-ubuntu-for-drupal
 (3. ja 5. punktid on konfiguratsioonist)

Detailse juhendi leiab järgmiselt aadressilt - https://www.drupal.org/requirements.

Paigaldusjuhend

Järgnevalt on kirjeldatud sammud, kuidas Riigiteenuste rakenduse funktsionaalsust ja rakenduses loodud teenuseid välja kuvada Valitsusportaali teistes rakendustes (näitekst mkm.ee lehel jne).

Riigiteenuste rakenduse paigaldamine

- 1. Loo alamkataloog "riigiteenused" VP rakenduse kataloogis "profiles/vp_profile/modules/".
- Kopeeri järgmised moodulid riigiteenuste rakenduse kataloogist "riigiteenused/web/profiles/riigiteenused/modules/riigiteenused_package/":
 - rt teenus importer
 - rt_vp_migration
 - services_search
 - taxonomies
 - teenus
- 3. Kontrolli moodulite nimekirja aadressil "admin/modules#riigiteenused" ja installi VP paketiga sõltuvuses olevad moodulid. läbi konsooli: "drush en rt_vp_migration -y"
- 4. Aktiveeri "Riigiteenused" paketi moodulid.
- Uuendada andmebaasi uue moodulid:
 läbi konsooli "drush updb -y" või läbi veeb (nt. http://mkm.ee/update.php)
- 6. Uuenda Views moodul viimasele versioonile.

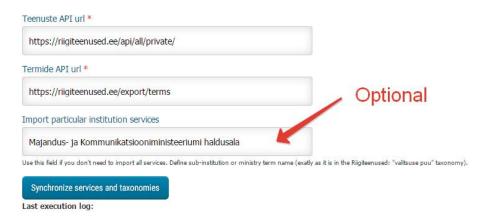
Teenuste Import / Sünkroniseerimine riigiteenuste rakenduse API-st

Sünkroniseerimine käib automaatselt ja töötab tsükliliselt ajavahemikus 00:00-07:00. Kõik teenused ja termid imporditakse igakord uuesti ning vigade vältimiseks eelnevad kustutatakse. Kui import ebaõnnestub, siis taastatakse impordile eelnenud seis.

Esmaskordsel paigaldamisel ja edaspidi vastavalt vajadusele võib sünkroniseerimist käsitsi käivitada:

- 1. Ava VP rakendus.
- 2. Ava "importer/teenused".
- 3. Kontrolli, et lingid on õiged riigiteenused.ee domeen live keskkonna jaoks, API uri-id.
 - a. Kui soovid importida ühe konkreetse haldusala või asutuse teenuseid, siis lisa selle nimetus viimasesse välja. Sisestatud väärtus peab olema võrdne Riigiteenused rakenduse Valitsuse puu taksonoomias oleva haldusala, asutuse termi nimega.
- 4. Vajuta "Synchronize services and taxonomies".
- 5. Oota, kuni protsess lõppeb.
- 6. Sünkroniseeritud teenuste ja klassifikatsioonide arv on kuvatud.

Teenuse Importer

Igapäevase sünkroniseerimise omadused

Impordi sammud

Import algab iga päev kell 00:00 ja koosneb viiest sammust. Iga sammu tegevused ja veateated on salvestatud andmebaasi logisse ja on saadaval /importer/teenused lehel.

- 1. Initsialiseerimine
 - a. eelmise päeva seis on tühistatud
 - b. impordile eelnenud seisust on back-up failid loodud
- 2. Vanade termide ja teenuste kustutamine
- 3. Termide import API'st
 - a. Eelmise päeva seisu taastamine on initsialiseeritud, kui API's olevate teenuste arv ei ole imporditud termide arvuga võrdne
- 4. Teenuste import API'st
 - a. Käib tsükliliselt, igas tsüklis on imporditud /admin/config/teenus_application_configuration vormis määratud teenuste arv
 - b. Eelmise päeva seisu taastamine on initialiseeritud, kui vahemalt ühe teenuse sidumine asutuse termiga ebaõnnestus
- 5. Impordi lõpetamine
 - a. Logide salvestamine
 - b. Cache tühjendamine

Eelmise päeva seisu taastamine (rollback)

Eelmise päeva seisu taastamise korral import käivitatakse nagu tavaliselt, kuid API päringute asemele on kasutatud eelmisel päeval back-up failid.

Rollback-i initialiseerimisel saadetakse adminnidele vastav teade e-mailile. Saaja emailid on seadistatud /admin/config/teenus_application_configuration vormil.

VP rakenduse konfiguratsioonid

Antud sammu eelduseks on teenuste importimine.

Ava rakenduse konfiguratsioonid admin/config/teenus_application_configuration ja sisesta vastavad andmed:

- "On host application" jäta tühjaks. See määrab, kas VP pakett on paigaldatud VP rakendusse või mitte. See tuleb määrata riigiteenuste rakenduse poolel.
- Vali "Service provider". Vastavalt VP rakendusele (ministeerium, allasutus, valitsus) määra õige väärtus. Kui tegu on näiteks ministeeriumiga, siis vali "Ministry" jne.
- Vali vastav service provider. Allasutuste puhul allasutused. Ministeeriumite puhul ministeeriumid. Goverment puhul ei ole vaja seda teha.
- "Which institution services to import?" vali, millise ministeeriumi või allasutuse teenused järgmiste importimiste käigus uuendatakse. Valitsuse korral jäta valik tühjaks.
- Määrata APPLICATION URL väärtuseks riigiteenuste rakenduse url.
- "HOW MANY SERVICES NODES TO IMPORT PER ITERATION?" Määrata palju teenuseid importida iga importeri iteratsiooniga.
- "EMAILS TO SEND NOTIFICATIONS TO" komaga jagatud emailid
- Tühjeda Drupali cache.

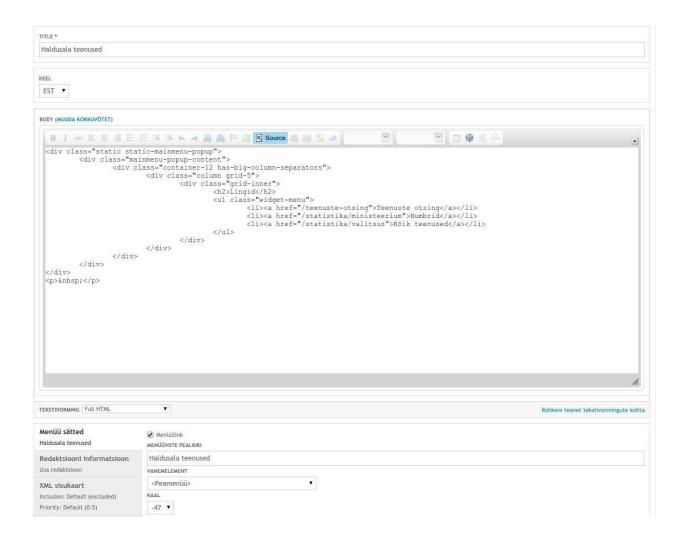
Menüü punktide lisamine

Menüü kuvamiseks vajaliku node lisamine

- 1. Ava menüü lisamiseks vajalik sisutüüp "Lisa Lisa 1st level menuitem / 2nd level menu" node/add/vp-menu-dropdown-box.
- 2. Lisa *node* parameetritega:
 - a. Title: Haldusala teenused
 - b. Body (alltoodud kood on ainult näide) vajuta "source" ja lisa HTML koodi vastavalt saaja VP rakenduse nõuetele:

```
</div>
      </div>
    </div>
    <div class="column grid-5">
      <div class="grid-inner">
        <h2>Lingid</h2>
        <a href="/teenuste-otsing">E-teenuste otsing</a>
         <a href="/statistika/ministeerium">Numbrid</a>
         <a href="/statistika/valitsus">Kõik teenused</a>
        </div>
    </div>
   </div>
 </div>
</div>
```

- 3. Salvesta ja avalikusta node.
- 4. Määrata node'i menüü konfiguratsiooni:
 - a. MENÜÜVIITE PEALKIRI: Haldusala teenused
 - b. VANEMELEMENT: Peamenüü
 - c. KAAL: -47
- 5. Menüülink on nüüd nähtav esilehel.

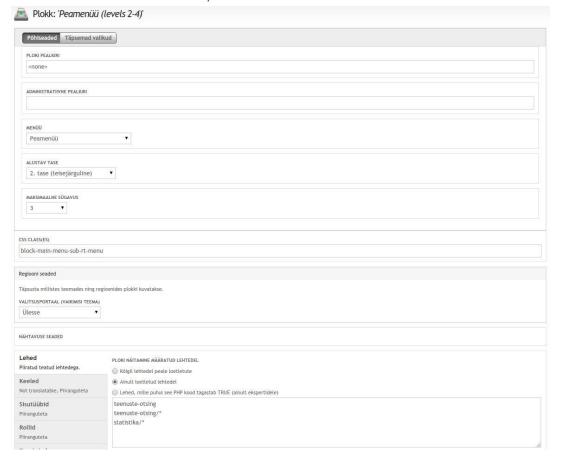
Alamlinkide lisamine "Haldusala teenused" menüüpunktile

- 1. Ava Drupalis admin/structure/menu/manage/main-menu.
- 2. Lisa vajalikud lingid "Haldusala teenused" menüüpunktile.
 - a. Näide:
 - i. Teenuste otsing > teenuste-otsing
 - ii. Numbrid > statistika/ministeerium
 - iii. Kõik teenused > statistika/valitsus
- 3. Seadista linkide kaalud.

Menüüploki lisamine, mis kuvab eelnevalt lisatud menüüpunktid lisaplokina teenuste statistika ja otsingu lehtedel

- 1. Ava "admin/structure/block/add-menu-block"
- 2. Lisa menüüplokk parameetritega
 - a. PLOKI PEALKIRI: <none>
 - b. MENÜÜ:Peamenüü
 - c. ALUSTAV TASE: 2
 - d. MAKSIMAALNE SÜGAVUS: 3
 - e. CSS CLASS(ES): block-main-menu-sub-rt-menu (should save block before input appears)
 - f. VALITSUSPORTAAL (VAIKIMISI TEEMA): Ülesse
- 3. Konfigureeri, millistel lehtedel plokki näidata "PLOKI NÄITAMINE MÄÄRATUD LEHTEDEL"
 - a. Vali "Ainult loetletud lehtedel"
 - b. Lisa lingid, mis tegid eelmisel sammul (<u>Lisadaalamlinke"Haldusalateenusede"</u> menüüpunktile). Näiteks:
 - i. teenuste-otsing
 - ii. teenuste-otsing/*
 - iii. statistika/*

Lehe tiitli välja kuvamine

- 1. Ava "admin/structure/block/manage/delta_blocks/page-title/configure"
- 2. Konfigureeri, mis lehtedel plokki näidata "PLOKI NÄITAMINE MÄÄRATUD LEHTEDEL"
 - a. Vali "Kõigil lehtedel peale loetletute" (see väärtus peab olema juba valitud)
 - b. Allpoolel oleva kasti pane lingid mis olid tehtud eelmisel sammul (<u>Lisadaalamlinke "Haldusalateenusede" menüüpunktile</u>). Näiteks:
 - i. teenuste-otsing
 - ii. teenuste-otsing/*

	iii.	statistika/*		
PLOKI NÄITAMINE MÄÄRA	ATUD LEHTEDEL			
 Köigil lehtedel peal 	e loetletute			
Ainult loetletud leh	tedel			
Lehed, mille puhul	see PHP kood tag	gastab TRUE (ainult ekspertidele)		
<front></front>				
teenuste-otsing				
teenuste-otsing/*				
ctatictika/*				

Õiguste konfiguratsioon

- 1. Ava "admin/people/permissions"
- 2. Võta Kasutajate veergudes järgmised linnukesed maha:
 - o "Sisu liigipääsureeglitest möödahiilimine"
 - "Sisutüüpide administreerimine"
 - o "Sisu haldamine"
- 3. Peida teenus sisutüübi node'id "Administration: Nodes (Sisu)" vaatest
 - o Ava "admin/structure/views/view/admin views node/edit"
 - o Lisada filter "Content: Type (<> Teenus)"

API

Kirjeldus

Iga teenuse kogu kirjeldus on avalik ja masinloetaval kujul (JSON-LD formaadis) kättesaadav. Teenuste pärimiseks on API, mis on rakendatud "rt_teenus_api" moodulis. API jaguneb kaheks alamosaks:

- 1. Avalik
- 2. Privaatne (teenus sisutüübi node'id, klassifikatsioonid)

Avalik API on mõeldud kolmandatele osapooltele kasutamiseks. Privaatne API on mõeldud VP rakenduse ja riigiteenused rakendusega suhtlemiseks (teenuste ja klassifikatsioonide sünkroniseerimiseks). Privaatse API JSON'is kajastuvad kõik teenuse sisutüübi väljad. Avalikus APIs ei kajastu erinevad lisainfo väljad.

Teenuste info pärimise URL'id

Iga teenuse kogu kirjeldus on avalik ja masinloetaval kujul (JSON-LD formaadis) kättesaadav. Kokku on viis masinloetavat teenust:

- Avalik teenuste täielik nimekiri http://www.riigiteenused.ee/api/all/
 Täielikust nimekirjas on kõik teenused ja nende kirjeldused, kõikides keeltes (välja arvatud lisainfo väljad).
- Avalik ministeeriumi / allasutuse teenuste täielik nimekiri /api/%keel%/all/%ministry/institution name%
 Antud kirjelduses kajastub kõikide päritud ministeeriumi / allasutuse teenuste kogu info, näiteks:
 https://www.riigiteenused.ee/api/et/all/tarbijakaitseamet
- Avalik ühe teenuse detailne kirjeldus /api/%keel%/single/%uuid%
 Igal teenusel on olemas unikaalne URL. ObjectID saab kätte teenuste täielikust nimekirjast, näiteks http://riigiteenused.ee/api/et/single/d0987ad0-9b61-412b-ad0d-2890a7b5fcda
- Ühe teenuse eelnevate versioonide detailne kirjeldus /api/%keel%/single/%uuid%/%revision_id%

 Igal teenuse versioonil on olemas unikaalne URL. ObjectID saab kätte teenuste täielikust nimekirjast, näiteks

 http://riigiteenused.ee/api/et/single/65853d98-4786-4ee4-a572-90f50ecd7576/9190
- Teenuse täielik nimekiri koos kogu teenuse infoga /api/%keel%/private.
 Antud kirjelduses kajastub kõikide teenuste kogu info, sh. ka lisainfo, mida avalikus (/api/%keel%/all) ei kajastu. Antud kirjeldust kasutatakse ka valitsusportaali ja riigiteenuste rakenduse vaheliseks infovahetuseks.
- Ühe allasutuse kõik teenused ja nende info /api/%keel%/private/%ministry/institution name%
- Kõikide taksonoomiate sünkroniseerimiseks riigiteenuste rakenduse ja VP rakenduse vahel -/export/terms

Ühe teenuse JSON-LD näidis

```
"@context": [
"http://schema.org/",
     errorMessage": {
    "@id": "riigiteenused:errorMessage",
"@type": "Text"
     revisionId": {
     "@id": "riigiteenused:revisionId"
    revisions": {
"@id": "riigiteenused:revisions"
  },
"services": {
    "@id": "riigiteenused:services",
    "@type": "@vocab"
    ,
'action": {
"@id": "riigiteenused:action",
"@type": "Text"
    ,
'activeTimeSpent": {
    "@id": "riigiteenused:activeTimeSpent",
    "@type": "Float"
     additionalInformation": {
    "@id": "riigiteenused:additionalInformation",
"@type": "Text"
  },
"availableChannel": {
    "@id": "riigiteenused:availableChannel",
    "@type": "ServiceChannel"
   "channelStatistics": {
     "@id": "riigiteenused:serviceChannelStatistics", "@type": "@vocab"
     totalChannelStatistics": {
    "@id": "riigiteenused:serviceChannelStatistics", "@type": "@vocab"
     containsConfidentialInformation": {
    "@id": "riigiteenused:containsConfidentialInformation", "@type": "Boolean"
    /
'cost": {
"@id": "riigiteenused:cost",
"@type": "Float"
  },
"createdAt": {
"@id": "riigiteenused:createdAt",
"@type": "Date"
  },
"domain": {
    "@id": "riigiteenused:domain",
    "@type": "Text"
    ,
'expirationDate": {
"@id": "riigiteenused:expirationDate",
"@type": "DateTime"
    generalDataAdditionalInformation": {
"@id": "riigiteenused:generalDataAdditionalInformation",
"@type": "Text"
   },
"identifier": {
     "@id": "riigiteenused:identifier",
"@type": "Text"
   <sup>"is</sup>ChangeRequired": {
```

```
"@id": "riigiteenused:isChangeRequired",
"@type": "Boolean"
},
"isRelatedToEmergency": {
"isRelatedToEmergency": {
 "@id": "riigiteenused:isRelatedToEmergency",
"@type": "Boolean"
"isRelatedToNationalDefence": {
    "@id": "riigiteenused:isRelatedToNationalDefence",
    "@type": "Boolean"
"legalBasisUrl": {
    "@id": "riigiteenused:legalBasisUrl",
    "@type": "riigiteenused:Thing"
"measure": {
    "@id": "riigiteenused:action",
    "@type": "Text"
 measurementMethodologyDescription": {
 "@id": "riigiteenused:measurementMethodologyDescription", "@type": "Text"
 objective": {
 "@id": "riigiteenused:objective",
"@type": "Text"
 ,
"payment": {
"@id": "riigiteenused:payment",
"@type": "Text"
 'prerequisites": {
"@id": "riigiteenused:prerequisites",
"@type": "@id"
 'published": {
"@id": "riigiteenused:published",
"@type": "Boolean"
 relatedDocuments": {
  "@id": "riigiteenused:relatedDocuments",
"@type": "Text"
"relatedEvent": {
 "@id": "riigiteenused:relatedEvent",
"@type": "Text"
 <sup>'</sup>RIHAReferenceNumber": {
 "@id": "riigiteenused:RIHAReferenceNumber",
"@type": "Text"
 registrationCode": {
 "@id": "riigiteenused:registrationCode",
"@type": "Text"
"riigiteenused": "https://github.com/MKM-ITAO/riigiteenused/wiki/",
"satisfaction": {
 "@id": "riigiteenused:satisfaction",
"@type": "Float"
},
"serialNumber": {
 "@id": "riigiteenused:serialNumber",
"@type": "Text"
"ServiceChannelStatistics": {
 "@id": "riigiteenused:ServiceChannelStatistics",
"@type": "Thing"
 ,
serviceOutput": {
"@id": "riigiteenused:serviceOutput",
"@type": "@vocab"
"ServiceOutput": {
 "@id": "riigiteenused:ServiceOutput",
```

```
"@type": "Thing"
  },
"serviceStatistics": {
"@id": "riigiteenused:serviceStatistics",
"@type": "@vocab"
   "status": {
    "@id": "riigiteenused:status",
    "@type": "@vocab"
     ,
'subdomain": {
"@id": "riigiteenused:subdomain",
"@type": "Text"
     title": {
"@id": "riigiteenused:title",
"@type": "Text"
      totalTimeSpent": {
     "@id": "riigiteenused:totalTimeSpent",
"@type": "Float"
     ,
transaction": {
"@id": "riigiteenused:moneySpent",
"@type": "Integer"
   "updatedAt": {
    "@id": "riigiteenused:updatedAt",
    "@type": "Date"
  },
"url": {
"@id": "schema:url",
"@type": "Text"
   "urlType": {
    "@id": "riigiteenused:urlType",
    "@type": "Text"
    "YearServiceStatistics": {
     "@id": "riigiteenused:YearServiceStatistics", "@type": "Thing"
"services": [
    "@type": "Service",
   "@id": "http://test.riigiteenused.ee/api/et/single/65853d98-4786-4ee4-a572-90f50ecd7576", "createdAt": "2016-11-30T12:15:36+02:00", "revisionId": "9190",
   "serialNumber": "65853d98-4786-4ee4-a572-90f50ecd7576", 
"updatedAt": "2016-11-30T12:19:40+02:00",
   "language": {
    "@type": "Language",
    "name": "Estonian",
     "alternateName": "et"
      name": "reg koodi teenus",
  "name": "reg Koodi teenus",
"published": true,
"relatedEvent": "",
"identifier": "ETKI-004",
"description": "dddd",
"domain": "Tarbimine, reisimine, omand",
"subdomain": "Raha ja omand",
"serviceType": "Leping",
"provider": {
     "provider": {
    "@type": "Ceping ,
    "@type": "Organization",
    "name": "Eesti Taimekasvatuse Instituut",
    "department": "",
    "employee": {
        "@type": "Person",
        "name": "",
        "isheritate": ""
        "jobTitle": "",
        "telephone": "",
```

```
'email": ""
   memberOf": {
   "@type": "Organization",
"name": "Maaeluministeeriumi haldusala"
  "registrationCode": "70000869"
"containsConfidentialInformation": false,
"relatedDocuments": ""
"isChangeRequired": false, 
"expirationDate": "",
"isRelatedToEmergency": false,
"isRelatedToNationalDefence": false,
"RIHAReferenceNumber": "",
"status": "Active"
"serviceOutput": {
    "@type": "ServiceOutput",
    "action": "",
 "measure": ""
 "objective": ""
 revisions": [
 "audience": [
  "@type": "Audience",
"name": "Private person"
  "@type": "Audience",
"name": "Juridical person"
 prerequisites": [],
"legalBasisUrl": [
  "@type": "LegalBasisUrl",
"urlType": "Määrus",
"title": "ferwgwergwrg",
"url": "http://www.mai.ee"
 serviceStatistics": [
  "@type": "YearServiceStatistics",
"value": 2015,
   "availableChannel": [
     "@type": "ServiceChannel",
"url": "http://www.id.ee",
     "additionalType": "Sotsiaalmeedia",
"payment": "Service Fee",
      "channelStatistics": {
       "@type": "ServiceChannelStatistics",
       "transaction": ""
       "satisfaction": "",
"cost": "",
        'activeTimeSpent": "",
       "totalTimeSpent": ""
      "@type": "ServiceChannel",
"url": "http://www.id.ee",
      "additionalType": "Mitteelektroonilised kanalid", "payment": "Service Fee",
       channelStatistics": {
        @type": "ServiceChannelStatistics",
       "transaction": "23",
"satisfaction": "26",
       "cost": "65.00",
```


Otsing

Teenuste otsingu funktsionaalsus on loodud kasutades Drupali ühte enim levinud Views moodulit. Otsingu tulemuste vaates on kuvatud teenused, mis vastavad filtrites valitud parameetritele.

Filtrid

- 1. Märksõna sõna järgi otsing. Sisestatud sõna otsitakse teenuse pealkirjast ja kirjeldusest.
- 2. Asutus asutuse filtri väärtused on defineeritud vastavalt saaja VP rakendusele (<u>VPpaketi moodulitevajalikudkonfiguratsioonid</u>)
 - o Valitsuse VP portaali (SERVICE PROVIDERS: Valitsus) filtris on kuvatud kõik
 - o ministeeriumid ja allasutused, mille alla on teenused sisestatud.
 - Ministeeriumi VP portaali (SERVICE PROVIDERS: Ministry) filtris on kuvatud "WHICH SERVICE PROVIDER TO USE" määratud ministeeriumi allasutused, mille alla on teenused sisestatud.
 - o Allasutuse VP portaalis on filter peidetud ja vaikimisi väärtuseks on "WHICH SERVICE PROVIDER TO USE" konstandil määratud allasutuse nimetus.
 - o Filter kasutab Select2 pluginat.
- 3. Sihtgrupp
- 4. Teenuse tüüp
- 5. Teenuse kanal kanalid, mille kohta on statistika lisatud
- 6. Tegevusvaldkond
- 7. Tähestiku filter
 - o Lubab filtreerida teenuse nimetuse esitähe järgi
 - o Valitud väärtus saab tühistada vajutades "Näita kõiki" nuppu

Otsingu tulemused

Otsingutulemused on võimalik järjestada populaarsuse ja tähestiku järgi. Vaikimisi on otsingutulemused järjestatud populaarsuse järgi.

Mallid

"profiles/riigiteenused/modules/features/teenus/riigiteenused_views/teenuste_otsing" kataloogis asuvad mallid, mis on kasutatud otsingu vaate kuvamiseks.

Statistika ja otsingu vaated

Teenuste otsingu ja statistika vaated on loodud kasutades Drupali ühte enim levinud Views moodulit. Statistika numbrite arvutamiseks on kasutatud Views Aggregator moodulit.

Allasutuse teenuste statistika

Antud vaate abil luuakse allasususe statistika leht: /statistika/allasutus Vaates on tehtud neli plokki:

- 1. Allasutuse teenused numbrites (allasutuse_teenuste_statistika_plokk) kasutatud teistes ülemvaadetes (valitsus, ministeerium) allasutuse statistika kuvamiseks.
- 2. Allasutuse teenused numbrites (allasutuse_teenused_numbrites) loob /statistika/allasutus
- 3. Teenuste arv kokku (teenuste arv kokku) kuvab määratud allasutuse teenuste arvu
- 4. Teenuse prioriteetsem kanal (teenuse_prioriteetsem_kanal) kuvab teenuse kõige prioriteetsema kanali.

Vaate mallid asuvad

"profiles/riigiteenused/modules/features/teenus/riigiteenused_views/teenuste_statistika" kataloogis ja omalt poolt ka jaotud alamkaustadeks vastavalt ploki nimele.

Kanalite põhjal statistika

Abivaade, mis on kasutatud teistes vaadetes erinevate andmete kuvamiseks. Vaates on tehtud kolm plokki:

- 1. Asutuse kanalite statistika (kanalite_statistika) kuvab asutuse statistika kõikide teenuste kanalite lõikes
- 2. Teenuse kanalite list (teenuse_kanalite_list) kuvab teenuse kanalite listi
- 3. Teenuse kanalite statistika üldnumbrid (teenuse_kanalite_statistika_yldnumbrid) kuvab teenuse koondstatistikat

Vaate mallid asuvad

"profiles/riigiteenused/modules/features/teenus/riigiteenused_views/kanaalite_statistika" kataloogis ja need on jaotatud alamkaustadeks vastavalt ploki nimele.

Ministeeriumi teenuste statistika

Antud vaate abil luuakse ministeeriumi statistika leht: /statistika/ministeerium Vaates on tehtud kaks plokki:

- 1. Ministeeriumi teenuste statistika plokk (ministeeriumi_teenuste_statistika_plokk) kasutatud valitsuse vaates ministeeriumi statistika kuvamiseks.
- 2. Ministeeriumi teenused numbrites (ministeeriumi_teenused_numbrites) loob /statistika/ministeerium lehte.

Vaate mallid asuvad

"profiles/riigiteenused/modules/features/teenus/riigiteenused_views/ministeeriumi_teenuste_statist ika" kataloogis ja need on jaotatud alamkaustadeks vastavalt ploki nimele.

Teenuste otsing

Antud vaate abil luuakse otsingu leht: /teenuste-otsing

Vaates on tehtud kaks plokki:

- 1. Teenuste otsing page (teenuste_otsing_page) loob /teenuste-otsing lehte
- 2. Tähistiku filter attachment (tahistiku filter attachment) lisab tähistiku filtri

Vaate mallid asuvad

"profiles/riigiteenused/modules/features/teenus/riigiteenused_views/teenuste_otsing" kataloogis ja need on jaotatud alamkaustadeks vastavalt ploki nimele.

Termide statistika

Abivaade, mille mallides on rakendatud teenuste osa statistika arvutamisest (vt. mallid). Vaates on tehtud kaks plokki:

- 1. Term üldstatistika no text (term_yldstatistika_no_text) kuvab asutuse koondstatistikat
- 2. Term üldstatistika with text (term_yldstatistika_with_text) sama mis esimene, kuid täiendav teksti väli on lisatud tabelisse.

Vaate mallid asuvad

"profiles/riigiteenused/modules/features/teenus/riigiteenused_views/termide_statistikad" kataloogis ja omalt poolt ka jaotatud alamkaustadeks vastavalt ploki nimele.

Valitsuse teenuste statistika

Antud vaate abil luuakse ministeeriumi statistika leht: /statistika/valitsus Vaates on tehtud üks plokk:

1. Valitsuse teenused numbrites (valitsuse teenused numbrites) - loob /statistika/valitsus lehte

Vaate mallid asuvad

"profiles/riigiteenused/modules/features/teenus/riigiteenused_views/valitsuse_teenuste_statistika" kataloogis ja need on jaotatud alamkaustadeks vastavalt ploki nimele.

Rakenduse statistika

Rakenduses Riigiteenused peetakse statistika arvestust järgmiste kriteeriumite järgi:

- Mitu korda ja mitu unikaalset kasutajat on valitud ajaperioodil rakendusse sisse loginud /et/admin/reports/statistics/login-history
- Mitu teenust on juurde loodud, mitu teenust on muudetud valitud ajaperioodil
 - /et/admin/reports/statistics/service-creation
 - /et/admin/reports/statistics/service-modification
- Mitu teenust on iga kasutaja loonud ning mitut teenust ja mitu korda muutnud valitud ajaperioodil
 - /et/admin/reports/statistics/login-history
- Teenuste sisestamise aeg kasutajate lõikes

 o /et/admin/reports/statistics/services-time-spent

 Valideerimisvigu (mis lehel, mis viga mitu korda on antud ning seda kasutajate lõikes), mis on tekkinud teenuse sisestamisel.
 - /et/admin/reports/statistics/validation-errors

Riigiteenuste rakendusel on üks sisutüüp "Teenus", mis on vajalik teenuste haldamiseks.

Field collections

Field collections moodul on kasutatud teenuse statistika andmete sisestamiseks, salvestamiseks ja haldamiseks. "Teenus" sisutüüp sisaldab kahetasemelist field collection'it:

- Mõõtmise aasta ja kanalid ("field c mootmise aasta")
- Mõõtmise kanal ("field fcf mootmise kanal").
- Regulatsioon ("field r regulatsioon").

Sisestatud aastate statistika alusel arvutatakse teenuse statistika ja salvestatakse iga muutmise järel (rt teenus statistic moodulis).

Mõõtmise aasta ja kanalid

Määrab statistika mõõtmise aasta.

Sisaldab aasta valikut ja Mõõtmise kanal field collection'it.

Teenuse kanal

Määrab teenuse kanalite statistika ühe aasta lõikes.

Regulatsioon

Näitab seadusandluse lehekülgede nimekirja: pealkiri, hüperlink, tüüp.

Klassifikatsioon ehk taksonoomiad

Klassifikatsioonid on mõeldud rakenduse dünaamiliseks konfigureerimiseks. Taksonoomia on süsteem, mis võimaldab sisu sildistada. Taksonoomia koosneb sõnastikest, mis omakorda sisaldavad silte ehk tag'e. Taksonoomia nimekirja avamiseks vali põhimenüüst: Struktuur > Klassifikatsioon

+ Lisa sõnastik Näita ridade kaalusid Sõnastiku nimi Toimingud + Riigiteenused: Kanaalide struktuur sõnastiku muutmine terminite loetelu termini lisamine + Riigiteenused: Mõõtmise aastad sõnastiku muutmine terminite loetelu termini lisamine + Riigiteenused: Regulatsiooni tüüp sõnastiku muutmine terminite loetelu termini lisamine + Riigiteenused: Teenuse tüübid sõnastiku muutmine terminite loetelu termini lisamine + Riigiteenused: Tegevusvaldkonnad sõnastiku muutmine terminite loetelu termini lisamine + Riigiteenused: Valitsuse puu sõnastiku muutmine terminite loetelu termini lisamine Salvesta

Riigiteenuste rakenduses on järgmised sõnastikud:

- Riigiteenused: Valitsuse puu antud sõnastik määrab riigiteenuste rakenduse ministeeriumite ja allasutuste stuktuuri. See võimaldab teenusele määrata ministeeriumi ja allasutuse.
 - Prefix avades mõne Valitsuse puu termini muutmiseks on sellele võimalik lisada või muuta olemasolevat prefixit. Prefix kuvatakse välja teenuse lisamisel või muutmisel.

Lisades uut allasutust valitsuse puu taksonoomiasse tuleb sellele kindlasti määrata ka "suhe" ehk vanemtermin. Näiteks, kui soovid lisada allasutust Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi alla, siis pead allolevast nimekirjast valima ministeerium:

- Riigiteenused: Kanalite struktuur võimaldab teenusele lisada kanali. Lisaks kasutatakse
 antud taksonoomiat ka otsingus teenuste filtreerimiseks kanalite alusel. Kanalite järjekord
 antud sõnastikus määrab ära ka kanali prioriteedi ehk mida kõrgemal on loetelus kanal,
 seda prioriteetsem see on. Prioriteedi muutmiseks lohista kanalid üles või alla.
- Riigiteenused: Mõõtmise aasta võimaldab teenusele lisada statistika mõõtmise aasta ja selle
- alusel neid kasutajale statistika vaates välja kuvada.
- Riigiteenused: Teenuse tüübid võimaldab teenusele lisada teenuse tüübi.
- Riigiteenused: Tegevusvaldkond võimaldab teenusele lisada tegevusvaldkonna.
- Riigiteenused: Regulatsiooni tüüp võimaldab teenusele lisada teenuse regulatsiooni tüübi.

Terminite järjekord kõikides taksonoomiates mõjutab ka nende kuvamist kasutajale. Näiteks teenuse tüübid on teenuse lisamise vormil kuvatud samas järjekorras nagu antud taksonoomia lehele. Järjekorra muutmiseks tuleb lihtsalt taksonoomias termineid lohistada üles või alla poole.

Custom moodulid

Kasutusel on järgmised custom moodulid:

rt teenus - "teenus" sisutüübi õigused, redirect link, "teenus" sisutüübi redigeerimise vormi

täiendused, "teenus" sisutüübi valideerimine, "teenus" sisutüübiga tegevused enne ja peale salvestamist.

- rt teenus api rakendab JSON API
- rt_teenus_importer (osa VP paketist) pärib teenuste ja klassifikatsioonide listi riigiteenuste rakenduse privaatsest API-st ja sünkronisserib need VP rakendusse.
- rt_teenus_statistics uuedab "teenus" sisutüübi statistika väljad peale teenuse salvestamist.
- **teenus_import_export, teenus_export_excel, teenus_import_excel –** teenuste import/export formaadis CSV,EXCEL.
- vp_core, vp_menu vajaminevad moodulid valikulise menüü reliseerimiseks nagu MKM portaalil.

Rakendus kasutab ka Feature mooduleid. Nende hulgas on:

- base configuration p\u00f6hiline rakenduse konfiguratsioon. Sisaldab custom koodi.
- administration kirjeldab administratiivseid lehekülgi
- menus kirjeldab menüüd ja menüüde lingid.
- **migration** (kasutatud sisu impordimiseks arendustööde alguses) teenuste ja klassifikatsioonide migratsioonid. Sisaldab *custom* koodi.
- roles_and_permissions kirjeldab kasutajate rollid ja õigused.
- **services_search** (osa VP paketist) rakendab otsingu lehte.
- taxonomies (osa VP paketist) rakendab rakenduse klassifikatsioonid.
- **teenus** (osa VP paketist) rakendab "teenus" sisutüübi. Teostab VP ja riigiteenuste rakenduste konfigureerimist, rakendab muudatused, mis seotud vaadete *exposed* vorme (nt aasta filter statistika lehel, kanalite filter otsingu lehel jne). Sisaldab *custom* koodi ja css faile, mida kasutatakse ka VP rakenduse poolel.
- rt_statistics Kirjeldab rakenduse sisemise statistika lehekülgi. Sisaldab custom koodi.
- translations содержит переводы итерфейса приложения

Riigiteenuste rakenduse

konfiguratsioonid

Ava rakenduse konfiguratsioonid admin/config/teenus_application_configuration ja sisesta vastavad andmed:

- määra linnuke 'On host application'. See määrab, kas VP pakett on paigaldatud VP rakendusse või mitte.
- Vali Service provider. Riigiteenuste rakenduses määra väärtuseks "Goverment".
- Määrata 'APPLICATION URL' väärtuseks riigiteenused rakenduse url > https://www.riigiteenused.ee
- "HOW MANY SERVICES NODES TO IMPORT PER ITERATION?" Määrab kui palju peab korraga teenused importima cron'i käivitamisel.

Abiskriptid

Abiskriptid, mis koondavad kokku erinevad käsud, mis on abiks rakenduse kiiremaks, mugavamaks paigaldamiseks ja uuendamiseks.

Riigiteenused rakendusega seotud tegevused

- 1. Ümberehitamine "build-dir" kaustast (laeb uuesti Drupali tuuma ja moodulid vastavalt *make* failidele):
 - ./build
- 2. Riigiteenuste profiili uuendamine "build-dir" kaustast:
 - ./update_riigiteenused_profile